

JORNADES D'EDUCACI3N DE MENORCA EL 20 DE SETEMBRE

AUTONOMIA I AUTOGESTI3N

**Pilar Benejam, Pere Alzina,
Anselm Barber i Nel Mart3**

Grup de Recerca en Educaci3n
Menorca Edu 21

En un anterior article parlarem de la necessitat de replantejar els conceptes d'espai, temps i de treball col·laboratiu ja que les evidències de què disposam des de la recerca educativa ens diuen que permeten millorar l'aprenentatge. Cal recordar que la innovaci3n sempre s'ha de fonamentar en resultats contrastats que afavoreixin aprendre m3s i millor. No es tracta de substituir un sistema per un altre, sin3 d'incorporar una part de temps en què l'espai i l'organitzaci3n d'alumnat i professorat afegeixen bons resultats, i que la rigidesa a vegades faria impossible. No treballam ni aprenem sempre igual, sin3 que cal aprofitar opcions adaptades a objectius diferents. La pràctica que analitzam s'afegeix al que ja era bo als centres i eixampla possibilitats.

A la flexibilitat d'espais i de temps en funci3n de les característiques de les activitats i el treball col·laboratiu necessari del professorat en una mateixa aula o espai hi hem d'afegir ara un quart concepte important: els filletes i filletes, progressivament, han d'esdevenir m3s aut3noms i han d'anar assumint responsabilitats adequades a la seva edat. Han de saber decidir (per tant han de disposar d'alguns criteris que els facilitin aquesta tasca cognitiva complexa) i s'han de responsabilitzar de les seves decisions i dels seus efectes siguin positius o negatius. En ambd3s casos han de saber reflexionar sobre el que ha succeït per fer evident all3 que els ha funcionat (en cas de resultats positius) i per identificar aquells aspectes que s'han de millorar i com (en cas de resultats negatius). Aquesta autonomia planificada i graduada no s'ha de confondre amb consentir que l'alumnat imposi procediments o maneres de fer inadequades i perjudicials per a ell i per al conjunt en cap cas. La responsabilitat sobre l'adequaci3n i qualitat de l'aprenentatge segueix essent dels professionals.

L'autogesti3n, el control de les emocions, la capacitat de reflexi3n i el control i gesti3n de la frustraci3n davant del fracàs són elements rellevants per aprendre

La responsabilitat sobre l'adequaci3n i qualitat de l'aprenentatge segueix essent dels professionals»

m3s i millor. Ser-ne conscients és fonamental.

• LES REFLEXIONS sobre aquests aspectes han portat a diferents escoles a prendre decisions que articulen noves formes d'entendre i de concretar espais, temps i organitzaci3n del professorat per millorar l'autogesti3n dels aprenentatges per part dels alumnes, dotar-los de m3s autonomia i responsabilitzar-los de les seves decisions. Aquest és el cas del CEIP Francesc d'Albranca des Migjorn Gran que des del 2017 porta a terme una reorganitzaci3n dels espais del centre convertint-los en ambients d'aprenentatge on es troben filletes i filletes de diferents edats amb propostes concretes i mestres que treballen i dissenyen conjuntament. Han apostat clarament per:

- Fer canvis en els espais: adaptar les aules a espais aula-ambient, on cada rac3 pugui esdevenir un espai d'aprenentatge (poden ser propostes fixes o que aniran canviant). Cada ambient conté propostes d'activitats diverses. Concretament:

• A l'educaci3n infantil disposen de l'ambient Dom3stic, l'ambient de Ciències, l'ambient de Construccions i l'ambient d'Art.

• A l'educaci3n primària disposen de l'ambient de comunicaci3n o Massmedia, l'ambient enigmàtic, l'ambient de Bios i l'ambient d'Art.

- Oferir un ventall ampli i ric de propostes a cada ambient i disposar els materials i espais de manera clara perquè l'alumnat pugui ser aut3nom: és a dir, pugui realitzar l'activitat tot sol o amb poca ajuda. Aquest és un dels objectius fonamentals.

- Acordar la mateixa estructura en les sessions dels ambients: el cercle de filletes i filletes a l'inici de cada ambient; el temps de pràctica individual o en petit grup i el moment de tancament en cercle i posada en comú, on es poden recordar i reflexionar sobre les feines fetes i els aprenentatges assolits.

Aquesta estructura els permet fer front i avançar en aspectes que els preocupaven i sobre els quals volien millorar; entre d'altres:

- L'atenci3n a la diversitat i la feina com a una escola inclusiva.

- La importància de mesclar m3s l'alumnat per fomentar les relacions entre edats i l'intercanvi d'experiències i coneixements.

- Donar major protagonisme conscient a l'alumnat en el procés d'aprenentatge: que siguin els que han de prendre decisions, organitzar-se, esforçar-se i reflexionar sobre el procés (metacognici3n de com han operat).

- Que cada infant pugui descobrir all3 que l'interessa, pugui avançar en nous coneixements i ajustar-se a les seves necessitats. De fet, és un procés força interessant durant el qual s'incrementa la motivaci3n i cadascú pot personalitzar el moment de les parts del currículum i ajustar les activitats, orientat per les mestres.

- Tota aquesta nova organitzaci3n implica el canvi de rol de la mestra: orientada, suggereix, segueix el procés de cadascú sense deixar de dirigir, proposar i fer.

Podem trobar una descripci3n de l'experiència a la web: <https://educaci3nmenorca.org/> i concretament a: <https://educaci3nmenorca.org/experiències-innovadores-actuals/>

EL RAYO VERDE

BREXIT

**Amaya
Michelena**

Cuando uno visita el Reino Unido lo primero que nota es que se parece a Estados Unidos. En realidad, claro, es a la inversa. Pero siempre la impresi3n es que eso no es Europa, o al menos no lo es tanto, porque parece mirar hacia el Atlántico mucho más que el viejo continente. Por eso el Brexit no sorprendió demasiado, porque estaba claro que los británicos se sentían encorsetados en una alianza en la que mandaban otros. Con motivo del partido de fútbol que enfrentó a las selecciones inglesa y española en la Eurocopa se vieron comportamientos patéticos por parte de aficionados que llenaron calles y plazas al grito de «Gibraltar, español», algo tan rancio y ridículo que parece mentira que pueda seguir vigente en pleno siglo XXI.

Estos días el presidente Sánchez visita a su homólogo británico y sin duda sacará el espinoso tema, que ocupa reuniones y negociaciones desde hace décadas con vistas a que las relaciones entre el Peñ3n y la regi3n andaluza que lo circunda sean beneficiosas para el lado español. Allí, una de las áreas más pobres del país, lo que prolifera es el narcotráfico y el contrabando. Dicen las malas lenguas que del lado *british* tampoco es que puedan presumir de grandes logros (se dedican al blanqueo de dinero, según la maledicencia), pero su renta per cápita es asombrosa –cien mil euros anuales– frente a los once mil de la Línea, por ejemplo. ¿Alguien en su sano juicio cree que algún gibraltareño desearía nunca ser español? Los políticos y los bocazas que proclaman esas sandeces en las calles deberían preguntarse el por qué de tamaña diferencia, qué hacen ellos que nosotros no sabemos hacer y, quizá, aprender un poco para atajar el abismo entre un lado y el otro de la frontera.

LA HEMEROTECA

1974

HACE 50 AÑOS

- ▶ Bones festes de Sant Jaume.
- ▶ Eugenio Rebaque Borrás y Sebastián Dalmedo Olives, testigos directos de los tiempos heroicos del Menorca.
- ▶ El incendio forestal ha sido sofocado.
- ▶ Don José Florit, Presidente del Club Náutico de Villa-Carlos.
- ▶ At. Villa Carlos-Selecci3n

Portada del diario «Menorca» de día 24 de julio de 2023.

Mahonesa plato fuerte en el Municipal villacarlino.

1999

HACE 25 AÑOS

- ▶ Matas critica la inconcreci3n de las propuestas de gobierno.
- ▶ Adjudicada a FCC la obra de la Ronda Norte de Ciudadella.
- ▶ Lancha de salvamento en el Puerto de Ma3.
- ▶ Los residentes en Playas de Fornells, satisfechos por las me-

joras realizadas en el abastecimiento de agua.

▶ El Sporting comienza los partidos de pretemporada.

2023

HACE 1 AÑO

- ▶ La victoria insuficiente de Feij3o da alas a Sánchez.
- ▶ El PP pide al resto de fuerzas que le permitan gobernar.
- ▶ Menorca se abraza al bipartidismo y logra dos diputados.

- ▶ Ni el calor ni las fiestas merman una participaci3n que escala hasta el 64 %.
- ▶ Fornells tanca la gran festa.
- ▶ Sant Antoni viu una jornada de bots i vots.
- ▶ 'Els viatges' del pintor Olivier Suire.
- ▶ Comienza una nueva campanya en Sa Mitja Lluna.
- ▶ Una mujer en estado grave por los cortes de una hélice en su pierna.
- ▶ El Bádminton Ma3, un ejemplo en cuanto a promoci3n.